

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

AVIZ

**la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 270/2018
privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar
(nr. 352 din 14.09.2022)**

Direcția generală juridică a examinat *în mod prioritar* proiectul legii menționat în titlu în conformitate cu prevederile art. 54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și expune următoarele:

I. Constatări generale

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, fiind aprobat prin Hotărârea nr.639/2022, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.
2. Potrivit Notei informative, proiectul de lege a fost elaborat din motivul semnalării mai multor carențe cu privire la noul sistem de salarizare din sectorul bugetar și propune majorarea claselor de salarizare a unor titluri de funcții care îndeplinesc același tip de sarcini, neregăsirea unor titluri de funcții în anexele corespunzătoare grupului ocupațional din care fac parte.
3. În contextul acordării Republicii Moldova a statutului de candidat pentru aderare la Uniunea Europeană, prin proiectul vizat, se propune și stabilirea unui spor suplimentar la salariu personalului autorităților publice care nemijlocit este implicat în realizarea sarcinilor prioritare în contextul implementării cerințelor de aderare la Uniunea Europeană.

II. Obiecții de ordin juridic și tehnico-legislativ

4. Ținem să precizăm că, norma referitoare la stabilirea *sporului pentru realizarea sarcinilor prioritare în contextul implementării cerințelor de aderare la Uniunea Europeană* este lipsită de claritate în redacția formulată de autor, fapt pentru care considerăm necesar completarea Notei informative la proiect cu informații privind lista autorităților publice al căror personal urmează să beneficieze de acest spor sau enumerarea categoriilor de subiecți-beneficiari implicate în procesele de realizare a sarcinilor prioritare în contextul implementării cerințelor de aderare la Uniunea Europeană, precum negocierea, elaborarea, avizarea/expertizarea, adoptarea de legi și documente cu sigla "UE".

Aceste raționamente rezultă și din constatările Curții Constituționale expuse în Hotărârea nr. 12 din 16.06.2022, în care Curtea a analizat tratamentul diferențiat la stabilirea diferențiată a salariului minim în sectorul bugetar. Astfel, potrivit Curții, *"într-adevăr, principiul egalității la remunerare pentru o muncă la fel de valoroasă este consacrat la articolul 7 lit.a) (ii) din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Economice, Sociale și Culturale (ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr.271 din 28 iulie 1990), care prevede că Statele părți la acest Pact recunosc dreptul pe care îl are orice persoană de a se bucura de condiții de muncă juste și prielnice, care să asigure în special o remunerație care să le asigure tuturor muncitorilor cel puțin un salariu echitabil și o remunerație egală pentru o muncă de valoare egală, fără nicio diferențiere"*.

Pentru motivele invocate mai sus și în corespundere cu principiile stipulate la art. 3 din Legea nr. 270/2018, în special a principiului transparenței, reținem că mecanismul de stabilire a salariilor și a altor drepturi de natură salarială fac parte din categoria informațiilor de interes public. Iar stabilirea acestuia de către conducătorul autorității în modul stabilit de Guvern comportă un caracter discreționar din partea autorității, vizavi de sarcinile pentru care se acordă sporul, criteriile de clasificare a sarcinilor și categoriile de angajați care urmează să beneficieze de acest spor. Tot aici, menționăm că se impune necesitatea delimitării clare a categoriilor de subiecți care vor beneficia de acest spor și de stabilire a circumstanțelor de a dispune de acest drept.

Urmare celor expuse, dar și în scopul respectării dispozițiilor art. 54 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 100/2017, recomandăm autorului excluderea cuvântului *"poate"* din pct. 2 al art. I (art. 20¹ alin.(1) din proiect) pentru a se accentua caracterul imperativ al dispozițiilor respective și a reglementa norme procedurale clare, excluzând maniera coruptibilă de decizie a autorității cu privire la un drept de natură salarială și aplicare discreționară a prevederii vizate. Cu referire la cuvântul *„poate”* relevăm că în contextul normei cuprinse în alin.(1) al art.20¹, acesta creează confuzie și oferă posibilitatea admiterii unor abuzuri în procesul de interpretare și aplicare. Cu titlu de informare, menționăm în acest sens Hotărârea Curții Constituționale nr.22/2019, prin care Curtea, întru asigurarea certitudinii juridice, a declarat neconstituțional cuvântul *„poate"* din articolul 61 alin. (1) din Codul de executare.

5. Potrivit art. 64 din Constituție, legislativului i se acordă autonomie administrativă, financiară și posibilitatea de a-și reglementa de sine stătător organizarea internă. Mai detaliat a statuat Curtea Constituțională a Republicii Moldova în Hotărârea nr. 1 din 03.02.1998, care a constatat că *"... Parlamentul este în măsură să decidă asupra modalităților, procedurilor și condițiilor în care procedează la luarea unor măsuri, potrivit principiului autonomiei regulamentare, în virtutea căruia el își stabilește modul de organizare și desfășurare a propriilor activități, evident, în condițiile normelor constituționale."*.

În contextul în care, art. 31 alin.(1) din Legea nr. 100/2017 stabilește expres că armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene se realizează în conformitate cu programele legislative ale Parlamentului, iar angajații Secretariatului Parlamentului sunt implicați direct în procesul de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, prin analiza compatibilității proiectelor de acte normative supuse avizării cu legislația UE și gradului de preluare a reglementărilor comunitare în conformitate cu obligațiile asumate de Republica Moldova, considerăm că *modul de stabilire a sporului* pentru realizarea sarcinilor prioritare în contextul implementării cerințelor de aderare pentru angajații din cadrul Secretariatului Parlamentului să fie stabilite de către *Biroul permanent al Parlamentului*. Completarea propusă este esențială, dat fiind faptul că în procesul de aderare și de integrare europeană a țării urmează a fi implicați mai mulți funcționari publici, astfel, menționăm că în situația unor salarii mici, a supraîncărcării cu activități complexe și voluminoase și motivația redusă a angajaților, ar putea interveni riscul sporit al fluctuației de personal și lipsa resurselor calificate.

În această ordine de idei, întru evitarea discrepanțelor la aplicarea Legii propunem completarea la final a alin.(2) al art. 20¹ din *pct. 2 al art. I* din proiect cu textul "*, respectiv de către Biroul permanent al Parlamentului.*". Astfel, prin adoptarea modificărilor în cauză se va contribui la eficientizarea și consolidarea capacităților instituționale, cu menținerea și atragerea personalului calificat în procesul de implementare a cerințelor de aderare la Uniunea Europeană și va conduce la îndeplinirea eficientă a obiectivelor planificate.

6. La pct. 7 al art. I, se propune majorarea cu 12 clase de salarizare față de cea indicată în tabelul din anexa nr.10 la Lege, pentru *șoferii (conducători auto) ai Bazei auto a Cancelariei de Stat*. Reieșind din necesitatea respectării principiului nediscriminării, echității și coerenței statuat la art.3 alin.(1) lit.b) din Legea nr.270/2018 și în vederea asigurării tratamentului egal și al remunerării egale pentru muncă de valoare egală, pentru nivelul sporit de responsabilitate la transportarea conducătorilor autorităților publice, recomandăm completarea normei cuprinse în pct. 7 al Art.I din proiect cu textul "*și Secretariatului Parlamentului.*", în condiția în care conducătorii auto din cadrul Secretariatului Parlamentului au aceleași sarcini ca și conducătorii auto din cadrul Bazei auto a Cancelariei de Stat.

7. Referitor la intrarea în vigoare a actului normativ de la art. II din proiect atenționăm că potrivit prevederilor art. 56 alin.(1) din Legea nr. 100/2017, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ care nu poate fi anterioară datei publicării. În acest sens, intrarea în vigoare a Legii poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește *protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului*, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, *eliminarea unor lacune sau contradicții între actele normative*.

În legătură cu acest fapt și luând în considerare că Legea bugetară a prevăzut surse financiare pentru implementarea modificărilor propuse începând cu data de 1 septembrie 2022, considerăm oportună indicarea momentului intrării în vigoare a legii din momentul publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu punerea în aplicare a pct. 4 - 7 al Art. I din proiect din 1 septembrie 2022.

Prin conținutul său normativ proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, iar referitor la oportunitatea examinării acestuia, menționăm că aceasta ține nemijlocit de competența Parlamentului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

Ex.E.Dolință
Tel.: 820-554